

Do Samorządowego Kolegium Odwoławczego
w
ul.

Za pośrednictwem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w
ul.

Dotyczy sprawy znak: **GOPS**

ODWOŁANIE

od decyzji Wójta Gminy znak: GOPS z dnia 2018 r., wydanej z upoważnienia przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej która orzeka o uznaniu specjalnego zasiłku opiekuńczego wypłaconego za okres od 2017r. do 2017r. w łącznej wysokości zł za świadczenie nienależnie pobrane oraz o zobowiązaniu do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych w łącznej kwocie zł wraz z odsetkami.

W imieniu własnym zaskarżam **w całości** decyzję Wójta Gminy znak: GOPS. z dnia 2018 r., wydaną w odniesieniu do decyzji Wójta Gminy Skoroszyce znak: GOPS z dnia 2017.

Zaskarżonej decyzji **zarzucam** naruszenie prawa materialnego oraz naruszenie przepisów postępowania, poprzez :

1. zastosowanie art. 30 ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. bez precyzyjnego wykazania, które z warunków wymienionych w ust. 2 powołanego artykułu organ I instancji uznał za spełnione i w rezultacie ustalił, iż pobrany specjalny zasiłek opiekuńczy należy traktować jako świadczenie nienależnie pobrane
2. zastosowanie art. 30 ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r., nakazując Stronie zwrot wypłaconych kwot specjalnego zasiłku opiekuńczego bez uprzedniego rozstrzygnięcia, potwierdzonego ostateczną decyzją, że świadczenie to rzeczywiście zostało przez Stronę nienależnie pobrane
3. zastosowanie art. 30 ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. do wydania jednej decyzji zamiast dwóch oddzielnych

PDF Eraser Free

4. wydanie nieprawidłowo zredagowanej decyzji, tj. niezgodnej z art. 107 § 1 oraz § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego z której Strona nie może wywnioskować co i dlaczego organ administracji publicznej chciał jej zakomunikować

(Upgrade to Pro Version to Remove the Watermark)

Wskazując na powyższe zarzuty **wnoszę o:**

skuteczne wyeliminowanie zaskarżonej decyzji z zakresu prawa z uwzględnieniem wykładni art. 30 ustawy o świadczeniach rodzinnych zgodnie z ugruntowaną linią orzecznictwem NSA oraz WSA

UZASADNIENIE

Decyzją wydaną przez GOPS znak: GOPS. z dnia 2017 r.,
uzyskała, w okresie od dnia 2017r. do 2017r., prawo do specjalnego zasiłku
opiekuńczego, a następną decyzją znak: GOPS. z dnia 2017 r. GOPS przyznał
tenże zasiłek na kolejny okres zasiłkowy tj. od dnia 2017 do 2018 r..
Dowód nr. 1 – w aktach organu I instancji (decyzja znak: o przyznaniu SZO)
Dowód nr. 2 – w aktach organu I instancji (decyzja znak: o przyznaniu SZO)

W dniu składania wniosku o przyznanie zasiłku organ nie dopełnił obowiązku i nie poinformował Strony, że ta może złożyć wniosek o przyznanie prawa do świadczenia dla niej korzystniejszego tj. świadczenia pielęgnacyjnego.

W dniu 2017 r. złożyła w GOPS w wniosek o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, a wraz z nim złożyła oświadczenie, z którego wynika, że z chwilą przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego zrezygnuje z prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Dowód nr. 3 – w aktach organu I instancji (wniosek o przyznanie prawa do ŚP)

Dowód nr. 4 – w aktach organu I instancji (oświadczenie o rezygnacji z SZO)

W dniu 2017r. GOPS w wydał decyzję znak: GOPS. o odmowie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego.

Dowód nr. 5 – w aktach organu I instancji (decyzja o odmowie prawa do ŚP)

Strona nie zgadzając się z ww rozstrzygnięciem organu I instancji, wniosła w przepisowym terminie odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w

Dowód nr. 6 – w aktach organu I instancji (odwołanie do SKO w

SKO w wydało decyzję kasatoryjną znak: SKO. dnia 2018r. orzekając o uchyleniu w całości zaskarżonej decyzji i przekazaniu sprawy do ponownego rozpatrzenia.

Dowód nr. 7 – w aktach organu I instancji (decyzja SKO w

Organ w dniu 2018r., za zgodą Strony, wydał decyzję znak: GOPS. uchylającą prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego przyznanego decyzją znak: z dnia 2017r. oraz wydał drugą decyzję znak: uchylającą prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego przyznanego

Stronie decyzją znak: z dnia 2017r.. Organ uwzględnił tym samym oświadczenie Strony z dnia 2017r. o rezygnacji z specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Dowód nr. 8 – w aktach organu I instancji (decyzja znak: GOPS. o uchyleniu SZO)

Dowód nr. 9 – w aktach organu I instancji (decyzja znak: GOPS. o uchyleniu SZO)

GOPS (po kolejnym rozpoznaniu wniosku Strony z dnia 2017r. o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego) w zaistniałym nowym stanie faktyczno-prawnym po uchyleniu zasiłku,

PDF Eraser Free

wydał decyzję znak: _____ z dnia _____ 2018r. i kolejny raz odmówił przyznania Stronie wnioskowanego rodzaju świadczenia pielęgnacyjnego.

Dowód nr. 10 – w aktach organu I instancji (decyzja GOPS o odmowie przyznania ŚP)

(Upgrade to Pro Version to Remove the Watermark)

Od powyższej decyzji GOPS z dnia _____ 2018 r., Strona w przepisowym terminie złożyła kolejne odwołanie (z dnia _____ 2018 r.) do SKO w _____

Dowód nr. 11 – w aktach organu I instancji (drugie odwołanie do SKO)

Organ I instancji pismem z dnia _____ 2018 r. odmówił Stronę o wszczęciu postępowania z urzędu w sprawie uznania przyznanego Stronie (w dwiema decyzjami GOPS) specjalnego zasiłku opiekuńczego za świadczenie nienależnie pobrane, a następnie w dniu _____ 2018 r. GOPS w _____

wydał zaskarżoną decyzję znak: GOPS. _____, która orzeka o uznaniu specjalnego zasiłku opiekuńczego wypłaconego _____ za okres od _____ 2017r. do _____ 2017r. w łącznej wysokości _____ zł za świadczenie nienależnie pobrane oraz o zobowiązaniu _____ do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych w łącznej kwocie _____ zł wraz z odsetkami oraz organ wydał drugą decyzję (od której Strona także odwołała się do Kolegium) znak: GOPS _____, która orzeka o uznaniu specjalnego zasiłku opiekuńczego wypłaconego _____

za okres od _____ 2017r. do _____ 2018r. w łącznej wysokości _____ zł za świadczenie nienależnie pobrane oraz o zobowiązaniu _____ do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych w łącznej kwocie _____ zł wraz z odsetkami.

Dowód nr. 12 – w aktach organu I instancji (pismo GOPS o wszczęciu postępowania)

Dowód nr. 13 – w aktach organu I instancji (1 decyzja GOPS o uznaniu zasiłku za świadczenie nienależnie pobrane)

Dowód nr. 14 – w aktach organu I instancji (2 decyzja GOPS o uznaniu zasiłku za świadczenie nienależnie pobrane)

Organ w kontekście zasad ogólnych określonych przepisami Kodeksu postępowania administracyjnego, winien dążyć do wyjaśnienia wszelkich okoliczności objętych prowadzonym postępowaniem, a zatem wyjaśnić wszystko, co ma wpływ na podjęcie rozstrzygnięcia.

Cały ten proces winien zostać uzasadniony w uzasadnieniu decyzji kończącej postępowanie, przy czym uzasadnienie musi czynić zadość wymogom określonym w art. 107 § 3 K.p.a. tzn. składać się z części faktycznej i prawnej.

W uzasadnieniu faktycznym organ winien wskazać w szczególności fakty, które uznał za udowodnione, dowody, na których oparł się, ewentualnie przyczyny z powodu których niektórym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Ta część uzasadnienia winna zawierać dokładne wskazanie podstawy faktycznej mającego nastąpić rozstrzygnięcia. Organ winien zająć stanowisko wobec całego materiału zgromadzonego w sprawie oraz uzasadnić jasno i należycie swoje oceny, a zwłaszcza, na jakiej podstawie uznał pewne fakty za prawdziwe. Wszelkie niejasności, które ujawnią się przy procedowaniu winny budzić uzasadnioną wątpliwość organu, czy ustalenia idą w dobrym kierunku i czy są prawidłowe.

Natomiast w uzasadnieniu prawnym organ administracji publicznej wyjaśnia podstawy prawne swojej decyzji ze wskazaniem i przytoczeniem przepisów prawa. Część ta winna zawierać szczegółowe wyjaśnienie, dlaczego organ orzekający zastosował określony przepis prawa rozstrzygając sprawę. Prawidłowo zredagowane pod względem merytorycznym i prawnym uzasadnienie decyzji administracyjnej ma podstawowe znaczenie dla stosowania zasady przekonywania wyrażonej w art. 11 K.p.a., a realizowanej na podstawie art. 107 § 3 K.p.a.. Na mocy przytoczonej zasady organ jest zobowiązany do wyjaśnienia Stronie zasadności przesłanek, którymi

PDF Eraser Free

kierował się przy załatwieniu sprawy. Uzasadnienie decyzji winno być elementem decydującym o przekonaniu Strony, co do trafności rozstrzygnięcia. Zasada przekonania nie zostanie zrealizowana, gdy organ pominięto miłoszonymi, niektóre twierdzenia nie odnieśli się do faktów istotnych dla danej sprawy lub nie przedstawił w sposób wyczerpujący wykładni stosowanych przepisów prawa.

Organ I instancji wydał zaskarżoną decyzję bez żadnego ustalenia stanu faktycznego sprawy, jak i w zakresie zastosowania do niego przepisów prawa materialnego. W ocenie Strony, „ustalenia” organu nie pozostawiają wątpliwości, iż podjęta zaskarżoną decyzją rozstrzygnięcie nie odpowiada przepisom prawa materialnego. Organ błędnie zastosował wobec Strony przepisy art. 30 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (dalej: u.ś.r.) i nie przedstawił żadnych motywów odpowiadających treści rozstrzygnięcia.

W okresie, za który organ I instancji uznał pobierany zasiłek za świadczenie nienależnie pobrane, Strona sprawowała (i dzisiaj nadal sprawuje, pomimo braku prawa do jakiegokolwiek świadczenia rodzinnego) codzienną, całodobową opiekę zgodną z potrzebami i niesamodzielnością podopiecznej, potwierdzoną wywiadami środowiskowymi przeprowadzonymi przez GOPS. Strona sprawowała tę opiekę zgodnie z obowiązkiem, jaki na Stronie spoczywał, wynikającym wprost z wydanej, przez GOPS, decyzji znak: GOPS. o przyznaniu prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego, w związku z niepodejmowaniem lub rezygnacją z pracy zawodowej w celu sprawowania opieki nad bliską osobą niepełnosprawną. Strona pragnie zauważyć, że na organie administracji publicznej ciąży nie tylko obowiązek prawidłowego rozważenia stanu faktycznego i prawnego rozstrzyganej sprawy, lecz także obowiązek rozważenia skutków prawnych, które wywołują wszelkie ostateczne akty administracyjne funkcjonujące w obrocie prawnym i pozostające w związku z podejmowanym rozstrzygnięciem w indywidualnej sprawie – art. 8 K.p.a..

Zasada zaufania obywateli do organów państwa jest mocno powiązana z zasadą praworządności, zasadą prawdy obiektywnej, zasadą uwzględniania z urzędu interesu społecznego i słusznego interesu strony. Wydana w takiej postaci zaskarżona decyzja jest bodaj pierwszą w Polsce taką decyzją wobec opiekuna dorosłej osoby niepełnosprawnej, który starając się o prawo do korzystniejszego świadczenia pielęgnacyjnego zrezygnował z posiadanego prawa do zasiłku tylko po to, aby wyeliminować jedyną zdaniem Strony negatywną przesłankę i tym samym umożliwić organowi już w nowym stanie faktyczno-prawnym powzięcie rozstrzygnięcia zgodnego z aktualnie obowiązującym prawem i z uwzględnieniem ugruntowanej, jednolitej linii sądów administracyjnych oraz oceny prawnej tutejszego Kolegium zawartej w uzasadnieniu decyzji kasatoryjnej SKO w

Wydanie zaskarżonej decyzji bez prawidłowego uzasadnienia wskazuje także na naruszenie art. 7 i 77 § 1 K.p.a.

Ustawa o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. przepis art. 30 ust. 1 stanowi:

„ Osoba, która pobrała nienależnie świadczenia rodzinne, jest obowiązana do ich zwrotu „

natomiast przepis art. 30 ust. 2 tejże ustawy w kilku punktach precyzuje okoliczności, jakie muszą wystąpić, aby organ administracji publicznej mógł uznać świadczenie za nienależnie pobrane i tak:

„ Za nienależnie pobrane świadczenia rodzinne uważa się:

1) świadczenia rodzinne wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie, zawieszenie prawa do świadczeń rodzinnych lub zmniejszenie wysokości przysługujących świadczeń rodzinnych albo wstrzymanie wypłaty świadczeń rodzinnych w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca te świadczenia była pouczone o braku prawa do ich pobierania;

PDF Eraser Free

- Protected by PDF Anti-Copy Free
(Upgrade to Pro Version to Remove the Watermark)**
- 1a) świadczenia rodzinne wypłacone w związku z zastosowaniem przepisów o utracie i uzyskaniu dochodu – po ustaleniu, że wystąpiły okoliczności, o których mowa w art. 5 ust. 4c;
  - 2) świadczenia rodzinne przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą te świadczenia;
  - 3) świadczenia rodzinne wypłacone w przypadku, o którym mowa w art. 23a ust. 5, za okres od dnia, w którym osoba stała się uprawniona do świadczeń rodzinnych w innym państwie, w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, do dnia wydania decyzji, która została następnie stwierdzona nieważność z powodu jej wydania bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa;
  - 4) świadczenia rodzinne przyznane na podstawie decyzji, która została następnie uchylona w wyniku wznowienia postępowania i osobie odmówiono prawa do świadczenia rodzinnego;
  - 5) świadczenia rodzinne wypłacone osobie innej niż osoba, która została wskazana w decyzji przyznającej świadczenia rodzinne, z przyczyn niezależnych od organu, który wydał tę decyzję. „

W niniejszej sprawie na podstawie art. 30 ustawy o świadczeniach rodzinnych organ uznał, że specjalny zasiłek opiekuńczy wypłacony Stronie w związku z opieką nad niepełnosprawną matką, w okresie od dnia 2017r. do 2017r. w łącznej wysokości zł jest świadczeniem nienależnie pobranym. Zasiłek, który Strona we wskazanym wyżej okresie pobierała, ale który za zgodą Strony (oświadczenie Strony z dnia 2018) został przez organ uchylony w związku z wniesionymi przez Stronę w dniu 2017 r. - wnioskiem o ustalenie prawa do korzystniejszego świadczenia pielęgnacyjnego i oświadczeniem o rezygnacji z zasiłku, ale przede wszystkim w związku z oceną i wskazaniem wyrażonymi w uzasadnieniu ww decyzji kasatoryjnej SKO w z dnia 2018 r., zdaniem Strony zasiłek nie może być uznany za świadczenie nienależnie pobrane, ponieważ Strona w pełni wywiązała się z zobowiązania nałożonego na nią przez organ I instancji.

W ocenie Strony nie zostały ujawnione przez organ żadne okoliczności wynikające z art. 30 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych, które mogłyby uzasadniać wydanie zaskarżonej decyzji. Organ nie wskazał który z punktów tego artykułu został spełniony, ani nie wytłumaczył, aby można było uznać, iż świadczenie zostało nienależnie pobrane. Poza tym nieprawidłowym jest orzeczenie w jednej decyzji o uznaniu świadczenia za nienależnie pobrane oraz jednocześnie orzeczenie w niej o zobowiązaniu do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury przepis art. 30 u.ś.r. reguluje kompleksowo problematykę związaną z uznaniem świadczenia rodzinnego za „nienależnie pobrane świadczenie” i warunkami dokonania zwrotu takiego świadczenia. Bezwzględnym warunkiem zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych jest uprzednie uznanie ich za świadczenia nienależnie pobrane w rozumieniu art. 30 ust. 2 wskazanej ustawy. W tej sytuacji musi być każdorazowo poprzedzone wydaniem decyzji stwierdzającej, że pobrane przez określoną osobę świadczenia rodzinne były nienależne z uwagi na wystąpienie jednej z sytuacji opisanych w art. 30 ust. 2 ustawy. Innymi słowy, warunkiem dopuszczalności wydania decyzji o zwrocie świadczenia nienależnie pobranego jest uprzednie przeprowadzenie i ostateczne zakończenie decyzją administracyjną postępowania w sprawie ustalenia nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych (wyrok WSA w Gdańsku z dnia 2-10-2014 r. sygn. akt III SA/Gd 692/14) .

Właśnie art. 30 ust. 2 u.ś.r. wskazuje, jakie świadczenia uważa się za nienależnie pobrane. W punkcie 4 tego przepisu wskazano, że jest nim „świadczenie rodzinne przyznane na podstawie decyzji, której następnie stwierdzono nieważność z powodu jej wydania bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa albo świadczenie rodzinne przyznane na podstawie decyzji, która została następnie uchylona w wyniku wznowienia postępowania i osobie odmówiono prawa do świadczenia rodzinnego” .

PDF Eraser Free

Jeśliby hipotetycznie przyjąć, że organ w zaskarżonej decyzji uznał specjalny zasiłek opiekuńczy za świadczenie nienależnie pobrane z powodu uchylenia przez Stronę decyzji o przyznaniu prawa do tego zasiłku (jak Strona skłonna jest tylko przyznać, że z uzasadnienia zaskarżonej decyzji niczego konkretnego nie można się dowiedzieć), to należy wskazać, iż dla zaistnienia podstawy prawnej przewidzianej w art. 30 ust. 2 pkt 4 u.s.r. decydujące znaczenie ma wyłącznie ustalenie, czy w sprawie wydano rozstrzygnięcie stwierdzające, w oparciu o art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a., nieważność decyzji przyznającej świadczenie, albo decyzję, którą po wznowieniu postępowania z przyczyn określonych w art. 145 § 1 k.p.a. uchylono dotychczasową decyzję o przyznaniu świadczenia i orzeczono o odmowie jego udzielenia. Postępowania takie (o charakterze nadzwyczajnym) mają poprzedzać postępowanie w przedmiocie ustalenia nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych. I to właśnie w trakcie tego ostatniego postępowania nie przeprowadza się ponownej oceny przesłanek przyznania świadczenia ani w zakresie istnienia po stronie świadczeniobiorcy określonego stanu świadomości o tym, czy uprawnienie do otrzymywania świadczenia przysługuje. Postępowanie w przedmiocie nienależnie pobranego świadczenia pielęgnacyjnego należy odróżnić od postępowania prowadzonego w trybie wznowienia postępowania lub stwierdzenia nieważności, a to z tego względu, że postępowanie o nienależnie pobrane świadczenie jest następczym postępowaniem względem wcześniejszego postępowania w sprawie wznowienia postępowania lub stwierdzenia nieważności decyzji. Jak wskazuje się w orzecnictwie sądowym, obydwa te postępowania są od siebie odrębne, na co wskazuje zarówno tryb rozpoznania (zwyczajny i nadzwyczajny), treść podejmowanych rozstrzygnięć oraz odmiennosc przewidzianych przez ustawodawcę przesłanek. Dlatego też w sprawie o zwrot nienależnie pobranego świadczenia nie można skutecznie kwestionować podstaw prawnych decyzji ostatecznie wydanej po przeprowadzeniu postępowania nadzwyczajnego (por. Wyrok WSA w Szczecinie z dnia 3-07-2014 r. sygn. akt II SA/Sz 1506/13) .

W orzecnictwie sądowym dominuje stanowisko, iż wyeliminowanie decyzji przyznającej świadczenie rodzinne w trybach nieważności decyzji lub wznowienia postępowania skutkuje uznaniem wypłaconego świadczenia za nienależnie pobrane. W orzecnictwie przyjmuje się, że przepis art. 30 ust. 2 pkt 4 u.s.r. przewiduje oczywisty skutek w razie wystąpienia opisanej w nim przesłanki, a decyzja zapadła w okolicznościach w nim opisanych ma niejako charakter związany. Oznacza to, że każde świadczenie wypłacone w warunkach w nim opisanych należy traktować jako świadczenie pobrane nienależnie (por. Wyrok NSA z dnia 18-04-2013 r., sygn. akt I OSK 1773/12) . Strona jest przekonana, iż w przedmiotowej sprawie taka sytuacja nie ma miejsca.

Organ, prowadząc postępowanie w przedmiocie nienależnie pobranego świadczenia, jest zobowiązany do ustalenia tylko tych okoliczności faktycznych, które mają bezpośredni wpływ na rozstrzygnięcie. Dla zaistnienia podstawy prawnej przewidzianej w art. 30 ust. 2 pkt 4 ww. ustawy decydujące znaczenie ma wyłącznie ustalenie, czy w sprawie wydano rozstrzygnięcie stwierdzające, w oparciu o art. 156 § 1 pkt 2 K.p.a., nieważność decyzji przyznającej świadczenie, albo decyzję, którą po wznowieniu postępowania z przyczyn określonych w art. 145 § 1 K.p.a. uchylono dotychczasową decyzję o przyznaniu świadczenia i orzeczono o odmowie jego udzielenia. Ustawodawca w omawianym przepisie nie przewiduje żadnych dodatkowych przesłanek, w tym nie uzależnia jego zastosowania od spełnienia warunków, o których mowa w innych przepisach ustawy. Jak wyjaśniono w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 18 kwietnia 2013 r., sygn. akt I OSK 1773/12, przepis art. 30 ust. 2 pkt 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych jest jednoznaczny i przewiduje oczywisty skutek w razie wystąpienia opisanej w nim przesłanki, a decyzja zapadła w okolicznościach w nim opisanych ma niejako charakter związany.

PDF Eraser Free

GOPS w
155 K.p.a..

uchylił Stronie decyzje przyznające specjalny zasiłek opiekuńczy na mocy art.
Protected by PDF Anti-Copy Free

(Upgrade to Pro Version to Remove the Watermark)

Natomiast jeśliby hipotetycznie przyjął inną sytuację, że np. organ uznając zasiłek za świadczenie nienależnie pobrane wydał zaskarżoną decyzję zgodnie z przepisami, to Strona chce podkreślić, iż w takiej sytuacji organ od dnia 2017 tj. oddalenia przez Stronę dwóch zależnych od siebie ww wniosków – wniosku o świadczenie pielęgnacyjne oraz wniosku o rezygnacji z zasiłku, działał na niekorzyść i bez uwzględnienia słusznego wniosku, ponieważ już następnego dnia od złożenia wniosku o rezygnacji z zasiłku tenże zasiłek organ mógł najpierw skutecznie Stronie uchylić, nie powodując kumulacji wypłaconych Stronie, w kolejnych miesiącach, kwot zasiłku (jakoby faktycznie miało tak być) jako świadczenia nienależnie pobranego, a następnie winien, działając zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami (a nie na podstawie pisma z wytycznymi z MRPiPS), stwierdzając spełnienie przez Stronę wszystkich innych warunków wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, przyznać Stronie wnioskowane korzystniejsze świadczenie pielęgnacyjne.

Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych zawiera wiele wyroków omawiających art. 30 ustawy o świadczeniach rodzinnych i zagadnienie świadczeń nienależnie pobranych, więc na niektóre fragmenty z ich uzasadnień Strona chciała by zwrócić uwagę - m.in. w wyroku WSA w Gdańsku sygn. akt III SA/Gd 692/14 z dnia 2-10-2014 r. sąd uznał, iż:

„ Przepis art. 30 ustawy reguluje kompleksowo problematykę związaną z uznaniem świadczenia rodzinnego za "nienależnie pobrane świadczenie" i warunkami dokonania zwrotu takiego świadczenia. Na gruncie ww. przepisu w orzecznictwie sądów administracyjnych został ukształtowany pogląd, że bezwzględnym warunkiem zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych jest uprzednie uznanie ich za świadczenia nienależnie pobrane w rozumieniu art. 30 ust. 2 ustawy. W tej sytuacji orzeczenie o zwrocie świadczeń nienależnie pobranych nie może nastąpić w tej samej decyzji, co uznanie ich za nienależnie pobrane, lecz musi być każdorazowo poprzedzone wydaniem decyzji stwierdzającej, że pobrane przez określoną osobę świadczenia rodzinne były nienależne z uwagi na wystąpienie jednej z sytuacji opisanych w art. 30 ust. 2 ustawy. Innymi słowy, warunkiem dopuszczalności wydania decyzji o zwrocie świadczenia nienależnie pobranego jest uprzednie przeprowadzenie i ostateczne zakończenie decyzją administracyjną postępowania w sprawie ustalenia nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych „ (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 22 lipca 2010 r., sygn. akt I OSK 619/10, LEX nr 694690).

W wyroku NSA z dnia 09-10-2015 sygn. akt I OSK 669/14 skład orzekający zważył co następuje:

„ Zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych, osoba, która pobrała nienależnie świadczenia rodzinne, jest obowiązana do ich zwrotu. Przepis ten nie posługuje się pojęciem świadczenia nienależnego, lecz nienależnie pobranego, co pociąga za sobą określone konsekwencje prawne. W ust. 2 powołanego artykułu przewidziane zostały natomiast warunki (pkt 1 – 4), w których pobrane świadczenie należy traktować jako pobrane nienależnie. Zwrócić ponadto należy uwagę, że w art. 30 ust. 3, regulującym kwestię przedawnienia należności, jest wprost mowa o decyzji ustalającej pobrane świadczenia za nienależne. Także w art. 30 ust. 6 powołanej ustawy dotyczącym potrącenia, ustawodawca posługuje się określeniem "kwoty nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych ustalone ostateczną decyzją". Natomiast w art. 30 ust. 5 postanowiono: " Nie wydaje się decyzji o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, jeżeli od terminu ich pobrania upłynęło więcej niż 10 lat."

Przytoczone wyżej unormowania, wbrew stanowisku skarżącego kasacyjnie Kolegium dowodzą, że aby można było nakazać zwrot określonych świadczeń, to w pierwszej kolejności należy przesądzić, że były to świadczenia pobrane nienależnie. Inny jest też zakres obu postępowań. W postępowaniu o ustalenie nienależnie pobranych świadczeń należy zbadać, czy w danej sprawie występują przesłanki zawarte w art. 30 ust. 2 pkt 1 – 4 powołanej ustawy, natomiast w postępowaniu o zwrot nienależnie pobranych świadczeń bada się m.in. przesłanki z art. 30 ust. 1 i 5 (kwestie terminów).

W orzecznictwie sądów administracyjnych ugruntowany jest pogląd, że nakazanie zwrotu świadczenia rodzinnego nienależnie pobranego nie może być orzeczone w tej samej decyzji co samo uznanie świadczenia za nienależnie pobrane, lecz dopuszczalne jest dopiero wtedy, gdy decyzja uznająca świadczenie rodzinne za nienależnie pobrane stanie się ostateczna

PDF Eraser Free

(tak ostatnio np. wyrok NSA z dnia 5 sierpnia 2015 r., sygn. akt I OSK 2117/13 i powołane tam orzecznictwo). Zgodnie bowiem z art. 30 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych, zwrot świadczeń może być obowiązek osoby, która je pobrała nienależnie. Najpierw należy więc rozstrzygnąć, czy świadczenie rzeczywiście zostało nienależnie pobrane, a w dalszej kolejności – gdy będzie to potwierdzone ostateczną decyzją – nakazywać zwrot takiego świadczenia. Wymaga to wydania dwóch odrębnych decyzji. Nie jest natomiast możliwe orzekanie o tych kwestiach równocześnie, w jednej decyzji. Decyzja nakazująca zwrot otrzymanych świadczeń jest bowiem bezpośrednią konsekwencją wcześniejszego uznania tych świadczeń za nienależnie pobrane. Oznacza to, że orzekając o zwrocie świadczeń nienależnie pobranych, organ administracji publicznej nie bada ponownie okoliczności faktycznych i prawnych, które leżały u podstaw uznania wypłaconych świadczeń za nienależnie pobrane.

W niniejszej Marszałek Województwa Dolnośląskiego decyzją z dnia [...] stycznia 2012 r. uznał za nienależnie pobrane świadczenia rodzinne wypłacone w okresie od dnia 1 września 2006 r. do dnia 31 sierpnia 2007 r. i zobowiązał E. B. do zwrotu kwoty 1096 zł. Samorządowe Kolegium Odwoławcze we Wrocławiu mimo, że kwestię uznania świadczeń za nienależnie pobrane i nakazania zwrotu otrzymanych świadczeń rozstrzygnięto w jednej decyzji administracyjnej, utrzymało w mocy decyzję organu Instancji. W tej sytuacji zasadnie Sąd I instancji uchylił obie decyzje. Wobec tego nie zasługuje na uwzględnienie zarzut skargi kasacyjnej dotyczący naruszenia wyroku art. 30 ust. 1 i 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Nie jest także uzasadniony zarzut naruszenia art. 30 ust. 3 i 5 powołanej ustawy. W postępowaniu o ustalenie nienależnie pobranych świadczeń należy zbadać, czy zachodzą przesłanki określone w art. 30 ust. 2 pkt 1-4 ustawy o świadczeniach rodzinnych, natomiast w postępowaniu o zwrot nienależnie pobranych świadczeń bada się między innymi przesłanki z art. 30 ust. 3 i 5 ustawy (kwestie terminów). Tym samym stwierdzić należy, że zakres pojęciowy decyzji ustalającej, że świadczenie zostało pobrane nienależnie, a decyzji nakazującej zwrot nienależnie pobranego świadczenia, nie jest tożsamy i o czym innym rozstrzygają takie decyzje, o czym była już mowa powyżej. „

Natomiast w uzasadnieniu wyroku WSA we Wrocławiu z dnia 12-12-2013 sygn. akt IV SA/Wr 531/13 można przeczytać, iż:

„ Niesporne jest w rozpoznawanej sprawie, że organ I instancji w opisanej wyżej decyzji z dnia [...] 2013r., Nr [...] orzekł nie tylko, że świadczenie rodzinne wypłacone skarżącej w okresie od 1 września 2006r. do 31 marca 2007r. - było świadczeniem nienależnie pobranym, lecz równocześnie zobowiązał skarżącą do zwrotu tegoż nienależnie pobranego świadczenia w kwocie 1.096,00 zł wraz ustawowymi odsetkami.

W ocenie Sądu takie działanie organu nie było prawidłowe, albowiem treść cyt. wyżej art. 30 ust. 1 omawianej ustawy pozwala na przyjęcie stwierdzenia, że nakazanie zwrotu świadczenia nienależnie pobranego nie może być orzeczone w tej samej decyzji, co samo uznanie świadczenia za nienależnie pobrane.

W myśl przywołanego przepisu, do zwrotu jest obowiązana osoba, która pobrała nienależnie świadczenie rodzinne. Oznacza to zatem, że dopiero, gdy uprawomocni się decyzja uznająca dane świadczenie za nienależnie pobrane, można mówić o takim świadczeniu, i w efekcie orzekać o jego zwrocie. Nie jest natomiast możliwe orzekanie o tych sprawach równocześnie, w jednej decyzji. Stanowisko w tym względzie zostało w orzecznictwie sądów administracyjnych już utrwalone, a świadczą o tym zapadłe wyroki (por. np. wyrok NSA z 22 lipca 2010r., sygn.akt I OSK 619/10, ONSA i WSA 2011/4/89; wyrok NSA z 22 lipca 2010r., sygn.akt I OSK 620/10, CBOSA; wyrok WSA w Szczecinie z 13 stycznia 2011r., sygn.akt II SA/Sz 644/10, CBOSA; wyrok WSA w Krakowie z 21 marca 2012r., sygn.akt III SA/Kr 567/11, Lex Nr 1139259).

Reasumując stwierdzić należy, że dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy, konieczne było w pierwszej kolejności przeprowadzenie i ostateczne zakończenie postępowania w sprawie ustalenia nienależnie pobranych świadczeń. Zgodnie bowiem ze stanowiskiem Naczelnego Sądu Administracyjnego zaprezentowanym w w/w wyroku z dnia z 22 lipca 2010 r., sygn.akt I OSK 619/10 - dopiero, gdy uprawomocni się decyzja uznająca dane świadczenie za nienależnie pobrane, można o takim świadczeniu mówić i nakazywać jego zwrot. Nie jest natomiast możliwe orzekanie o tych sprawach równocześnie, czyli w jednej decyzji.

W świetle powyższych ustaleń, wydanie jednej decyzji (jak ma to miejsce w niniejszej sprawie), mocą której organ stwierdza, że dane świadczenie było nienależnie pobrane i równocześnie zobowiązuje skarżącą do zwrotu kwoty tegoż świadczenia, nie jest możliwe. W konsekwencji oznacza to, że jej wydanie stanowi naruszenie wyżej wskazanych przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych.

PDF Eraser Free

Na potwierdzenie tegoż stanowiska przytoczyć należy także brzmienie art. 3 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych, zgodnie z którym należność z tytułu świadczenia rodzinnego przysługuje w całości w przypadku świadczenia rodzinnego pobranego w rozumieniu w upływie 3 lat licząc od dnia, w którym decyzja ustalająca te należności stała się ostateczna. Przy czym ust. 5 w/w przepisu stanowi, że nie wydaje się decyzji o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnym, jeżeli od terminu ich pobrania upłynęło więcej niż 10 lat.

Zdaniem Sądu, treść tych przepisów w sposób jednoznaczny wskazuje na kolejność wydawania stosownych decyzji związanych z nienależnie pobranymi świadczeniami rodzinnymi.

Oznacza to, że orzekając w jednej decyzji zarówno o uchyleniu decyzji o świadczeniu za nienależnie pobrane, jak i zobowiązując skarżącą do zwrotu kwoty nienależnie pobranego tegoż świadczenia - tak organ I instancji, jak i organ odwoławczy naruszył przepisy prawa. Skoro bowiem dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy konieczne było ostateczne zakończenie postępowania w sprawie ustalenia nienależnie pobranego świadczenia rodzinnego, co z kolei dopiero otwiera możliwość do orzekania w kwestii zwrotu tegoż świadczenia, to skarżone w niniejszym postępowaniu decyzje należało uchylić z uwagi na naruszenie procedury, które może mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

Mając na uwadze powyższe uchybienia, niedopuszczalnym jako przedwczesnym, byłoby dokonywanie przez Sąd merytorycznej oceny, czy w okolicznościach niniejszej sprawy zasadne było przyjęcie przez organy, że przedmiotowe świadczenie, którego dotyczyły zaskarżone decyzje, zostało przez skarżącą pobrane "nienależnie" w rozumieniu art. 30 ust.2 w/w omawianej ustawy.

Wskazać przy tym również należy, że w orzecznictwie sądów administracyjnych akcentuje się konieczność rozróżnienia pojęć "nienależnego świadczenia" oraz "świadczenia pobranego nienależnie", a które nie są pojęciami tożsamymi. "Nienależne świadczenie" jest bowiem pojęciem obiektywnym i występuje m.in. wówczas, gdy świadczenie zostało przyznane i wypłacone bez podstawy prawnej lub gdy taka podstawa odpadła. Natomiast "świadczenie nienależnie pobrane", to świadczenie pobrane przez osobę, której można przypisać określone cechy dotyczące stanu świadomości (woli) lub określone działania (zaniechania). Obowiązek zwrotu obciąża tylko tego, kto przyjął świadczenie w złej wierze, wiedząc, że się ono jemu nie należy, co - jak wskazuje się w orzecznictwie - dotyczy sytuacji, w której taka osoba została pouczona o okolicznościach, w jakich nie pobiera się świadczeń, jak też osób, które uzyskały świadczenie na podstawie nieprawdziwych zeznań, dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd instytucji zobowiązanej do wypłaty świadczenia. Występuje wtedy zarówno element obiektywny (zaistnienie określonych okoliczności), jak i subiektywny (świadome i celowe działanie). Wspomniane rozróżnienie pojęć jest nie tylko powszechnie przyjmowane na gruncie ustawy o świadczeniach rodzinnych (por. np.: wyrok NSA z 14 grudnia 2009r., sygn. akt I OSK 826/09, CBOSA: wyrok NSA z 27 października 2010 r., sygn.akt I OSK 981/10, CBOSA) ; wyrok NSA z 4 października 2011r., sygn.akt I OSK 762/11, CBOSA). „

Niewątpliwie bezwzględny warunkiem zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych jest uprzednie uznanie ich za świadczenia nienależnie pobrane w rozumieniu art. 30 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych. W przedmiotowej sprawie w ocenie Strony nie wystąpiła żadna z sytuacji opisanych w art. 30 ust. 2 wskazanej ustawy, więc GOPS w tym zakresie nie mógł uznać specjalnego zasiłku opiekuńczego pobieranego przez Stronę w ww okresach, a następnie z inicjatywy Strony i za jej zgodą uchylonego, za świadczenie nienależnie pobrane i żądania zwrotu. Organ nie miał żadnych podstaw do wydania zaskarżonej decyzji.

W związku z powyższym, wnoszę jak na wstępie.

J

PDF Eraser Free

Załączniki:

Protected by PDF Anti-Copy Free

Upgrade to Pro Version to Remove the Watermark

1. Decyzji GOPS w znak: GOPS. z dnia 2017r. o przyznaniu specjalnego zasiłku opiekuńczego na okres od 2017r. do 2017r. - w aktach organu I instancji
2. Decyzji GOPS w znak: GOPS. z dnia 2017r. o przyznaniu specjalnego zasiłku opiekuńczego na okres od 2017r. do 2018r. - w aktach organu I instancji
3. Wniosek o przyznanie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego z dnia 2017r. - w aktach organu I instancji
4. Oświadczenie z dnia 2017r. o rezygnacji ze specjalnego zasiłku opiekuńczego - w aktach organu I instancji
5. Decyzja GOPS w znak: GOPS. z dnia 2017r. o odmowie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego - w aktach organu I instancji
6. Odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w z dnia 2017r. - w aktach organu I instancji
7. Decyzja kasatoryjna Samorządowego Kolegium Odwoławczego w U, znak: SK0. dnia 2018r. orzekając o uchyleniu w całości zaskarżonej decyzji i przekazaniu sprawy do ponownego rozpatrzenia organowi I instancji - w aktach organu I instancji
8. Decyzja GOPS w znak: GOPS. z dnia 2018r. uchylająca prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego przyznanego decyzją znak: GOPS. z dnia 2017r. - w aktach organu I instancji
9. Decyzja GOPS w znak: GOPS. z dnia 2018r. uchylająca prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego przyznanego decyzją znak: GOPS z dnia 2017r. - w aktach organu I instancji
10. Decyzja GOPS w znak: GOPS. z dnia 2018r. o odmowie przyznania świadczenia pielęgnacyjnego
11. Odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w z dnia 2018r. - w aktach organu I instancji
12. Pismo GOPS o wszczęciu postępowania w celu uznania SZO za świadczenie nienależnie pobrane z dnia 2018r. - w aktach organu I instancji
13. Decyzja GOPS w znak: GOPS. z dnia 2018r. uznająca specjalny zasiłek opiekuńczy, przyznany decyzją znak: GOPS. z dnia 2017r. na okres od 017r. do 2017r., a następnie uchylony decyzją znak: GOPS. z dnia 2018r., za świadczenie nienależnie pobrane - w aktach organu I instancji
14. Decyzja GOPS w znak: GOPS. z dnia 2018r. uznająca specjalny zasiłek opiekuńczy, przyznany decyzją znak: GOPS. z dnia 2017r. na okres od do 2018r., a następnie uchylony decyzją znak: GOPS. z dnia 2018r., za świadczenie nienależnie pobrane - w aktach organu I instancji